

Фінансова стратегія має розроблятися з урахуванням фінансового потенціалу підприємства, його можливостей реалізувати базову стратегію, тому часто фінансова стратегія сама справляє значний вплив на формування загальної стратегії економічного розвитку підприємства.

У рамках антикризового управління стратегію треба розглядати як інструмент вирішення суперечностей в процесі розвитку підприємства в умовах прояву кризи або її загрози, при дії кризоутворюючих чинників, на базі обмежених ресурсів. Іншими словами, антикризову стратегію необхідно вважати способом досягнення підприємством своїх цілей, попри вплив зовнішніх та внутрішніх факторів, які є джерелами виникнення кризових явищ та стимулюючим імпульсом до їх зростання та перетворення на кризовий стан.

Література

1. Кравчук О.М. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч. посіб. / О.М. Кравчук, В.П. Лещук. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 504 с.

Фаріон О. С., ст. гр. ФСГм-11

Фаріон Я. М., к.е.н., доцент

РОЛЬ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОЇ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасних умовах значна кількість підприємств, особливо нових, не можуть стабільно функціонувати, оскільки постійно виникають непередбачувані економічні, політичні чи екологічні ситуації, що характеризуються неоднорідністю та загрожують виникненням кризових явищ. Діяльність в таких умовах може привести суб'єктів господарювання до банкрутства або їхньої тимчасової неплатоспроможності. У зв'язку з цим для забезпечення фінансової безпеки підприємства не тільки в кризові періоди, але і при роботі в умовах стабільного економічного середовища, необхідно розробляти і запроваджувати систему антикризового управління.

Вагомий внесок у розвиток теорії та вдосконалення практики антикризового управління підприємством зробили відомі вітчизняні та зарубіжні науковці, а саме: І. Бланк, В. Василенко, І. Зятковський, Г. Іванов, О. Терещенко, А. Ткаченко, М. Спенс, А. Чернявский та інші.

Чернишов В.В. зазначає: “Антикризове управління – організоване спеціальне управління, в основу якого покладено систему методів і принципів розробки та реалізації специфічних управлінських рішень, які приймаються суб'єктом господарювання в умовах суттєвих ресурсних й часових обмежень, підвищеного ризику, фінансових та інтелектуальних витрат для того, щоб відновити стійкий економічний розвиток підприємства і не допустити його

ліквідацію як суб'єкта господарювання” [1, с. 22].

Антикризове управління має важливе значення для підприємств усіх рівнів та форм власності. Вітчизняна практика показує, що на сьогоднішній день йому приділяють недостатню увагу, особливо це стосується профілактичних заходів, які спрямовані на попередження фінансової кризи. Адже чим швидше на підприємстві робитиметься рання діагностика потенційних кризових явищ, тим раніше воно зможе подолати їх з найменшими втратами та за коротший період часу.

Фучеджи В.І. вважає, що в залежності від стадії розвитку кризи антикризове управління необхідно поділити на складові [2, с. 364]:

– запобіжне антикризове управління, яке використовується ще в процесі зародження кризи та спрямоване на попередження виникнення та розвитку кризових ситуацій;

– коригуюче антикризове управління, яке використовується в процесі розгортання кризи та спрямоване на прогнозування розвитку кризової ситуації та розробку антикризових заходів;

– стабілізаційне антикризове управління, яке використовується в період загострення кризи та спрямоване на зменшення її негативних наслідків.

Основною проблемою антикризового управління в Україні є те, що багато вітчизняних підприємств не складають стратегічних планів розвитку. Відсутність таких планів означає, що у них немає стратегії антикризового управління. Проте практикою доведено, що успіх у подоланні кризи багато в чому залежить від наявності ефективної антикризової стратегії підприємства, яка має розроблятися превентивно, до масштабного розгортання кризи. При цьому важливим моментом є узгодження антикризової стратегії із загальною місією підприємства та цілями його діяльності, відсутність суперечностей між оперативними планами та антикризовим і загальним напрямками розвитку.

Реалізація стратегії антикризового управління підприємством дозволить знизити ймовірність виникнення кризових ситуацій, зменшити розмір можливого збитку, що виникає в кризовій ситуації, підвищити стратегічний потенціал і активізувати потенціал протидії кризовим явищам, підсилити адаптаційні можливості підприємств і зміцнити їх конкурентні позиції.

Для уникнення небажаних результатів необхідно пам'ятати, що основна ціль антикризового управління – це найшвидший вихід з кризи, а для реалізації вказаної цілі на підприємстві слід розробити спеціальний документ – антикризову програму.

Антикризова програма – це спеціальним чином підготовлений внутрішній документ, у якому систематизовані основні заходи, які планується здійснити в межах підприємства, його структурних підрозділів та функціональних служб для того, щоб досягти поставленої мети – вивести підприємство з кризового стану [3, с. 229].

Мета антикризової програми вважається досягнутою, якщо з допомогою зовнішніх та внутрішніх фінансових джерел, проведення організаційних та виробничо-технічних удосконалень підприємство виходить з кризи (нормалізує виробничу діяльність) і забезпечує свою прибутковість та конкурентоспроможність у довгостроковому періоді.

Здійснюючи антикризове управління підприємством, необхідно системно аналізувати усі чинники внутрішнього і зовнішнього середовища, акцентуючи на інноваційній складовій. Останнє обумовлено стрімким інноваційним розвитком усіх сфер господарської діяльності та загостренням конкурентної боротьби на ринках товарів і послуг. Зважаючи на це, іноді інноваційний шлях розвитку є єдиним ефективним способом подолання кризи.

Підсумовуючи, можна сказати, що ефективність антикризового управління визначається, передусім, рівнем антикризової готовності підприємства, якістю його стратегічного планування, професійністю дій керівництва.

Література

1. Чернишов В.В. Сучасне розуміння поняття антикризового управління / В.В. Чернишов // Механізм регулювання економіки. – 2011. – № 6. – С. 21-24.
2. Фучеджи В.І. Особливості антикризового управління підприємством / В.І. Фучеджи // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2010. – № 38. – С. 361-366.
3. Василенко В.О. Антикризове управління підприємством: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.О. Василенко. – К.: ЦУЛ, 2003. – 504 с.

Хахула О. З., ст. гр. ФСГм-11
Налукова Н. І., к.е.н., доцент

НАПРЯМИ МІНІМІЗАЦІЇ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Управління дебіторською заборгованістю є невід'ємною складовою збутової діяльності будь-якого суб'єкта господарювання. Велика частка дебіторської заборгованості у загальній структурі активів знижує ліквідність, фінансову стійкість та підвищує ризик фінансових збитків.

Система управління дебіторською заборгованістю – це частина загального управління оборотними активами та маркетингової політики підприємства, що спрямована на розширення обсягу реалізації продукції та полягає в оптимізації розміру цієї заборгованості та забезпеченні своєчасної її оплати [1, с. 83].

Аналіз основних проблем управління дебіторською заборгованістю, з якими стикаються підприємства, показав, що їх можна систематизувати таким чином: